

דף מז.

עין משפט א. ב.

או"ח סימן שי סעיף ה

ה. י. כלי שיש עליו דבר האסור ודבר המותר מותר לטלטלו, ובלבד שדבר המותר יהיה חשוב ט יותר מהאסור, והיינו לטלטלה כי הוא צריך למקום הכלי י, אבל אם אינו צריך למקום הכלי רק לגוף הכלי יש לנער הכלי מהאסור פ והמותר ויפלו ואח"כ יקח הכלי.

הגה: וכן אם יכול לנער האיסור לבדו ינער אותו ולא יטלטלנו עם ההיתר גם בצריך למקום הכלי.

הגה: וכל זה בהיה ההיתר יחד עם האיסור מבעוד יום בבה"ש, אבל לא מועיל מה שמניח ההיתר בשבת יחד עם האיסור ל שנמצא כבר שם.

עין משפט ג. ד.

או"ח סימן שיג סעיף ו

ה. ח. מטה של פרקים אסור להחזירה מ או להדקה נ ואם תקע חייב חטאת פ, ואם דרכה להיות רפויה מותר ע לכתחלה להחזירה.

ט. שבת מ"ז. ובשניהם שוים אסור לטלטלם, כה"ח אות נ"ג מח"א כלל ס"ז אות ח'. וְאִם שָׁלַכְתָּ אֹתוֹ בְּעוֹלָם הוּא דָּבָר חָשׁוּב אִם אֵינוֹ חָשׁוּב לְבַעֲלֵיו לֹא נִקְרָא חָשׁוּב, מ"א ס"ק ט' מגמ' וה"ה להיפך.

י. היינו בכלי שהוא בעצמו כלי שמלאכתו לאיסור כגון מחתה, כה"ח אות נ"ז ממשב"ז. כ. ואם יש הפסד בניעור א"צ לנער, מ"א ס"ק י"א.

ל. וכן אם היה ההיתר מבעוד יום וכיום שבת שמו האיסור שם לא נאסר דאין מוקצה לחצי שבת, וא"כ באופן זה מותר אז להניח עליו דברים של היתר בשבת יותר חשובים מן האסור ולטלטלם, ט"ז ס"ק ח', וא"ר אות ט"ו, כה"ח אות נ"ט.

מ. שבת מ"ז, והטעם שאסור להחזירה דגורנין שמא יתקע ביתדות והוי מכה בפטיש, אבל בהידוק לבד אינו אלא איסור דרבנן כמ"ש הר"ן ורש"י כה"ח אות ס"א.

נ. הגם שהמחבר כתב עם ו"ו החיבור ולהדקה פי' או להדקה שגם זה לבד אסור גזירה שמא יתקע, כה"ח אות ס"ב.

ו. וה"ה נדנדה לתינוק שדרכה להיות מהודקת אם נתפרקה אסור להחזירה. כה"ח אות ס"ג.

ס. משום בונה שעושה כלי עי"ז, מ"א ס"ק י', והיינו אם עשוי להתקיים זמן רב אבל בעראי אסור מדברי סופרים. מ"ב אות מ"א.

ע. כתב בכלבו בשם הראב"ד שדברים שאין אדם מקפיד עליהם אם יתנועע בתוך החור, מותר להכניסן בחורין שאין לגזור שמא יתקע אלא בדבר שצריך להעמידו בדוחק,

הגה: ובלבד שלא יהדקה פ.

ו. ט. כוס של פרקים מותר לפרקו ולהחזירו בשבת ז, ויש מי שאומר שדין הכוס כדין המטה.

הגה: ואם דרכו להיות מהודק אפי' שעכשיו הוא רפוי אסור.

דף מז:

עין משפט א. אר"ח סימן שיג סעיף ו
עיין לעיל דף מז. עין משפט אות ג ד

אר"ח סימן שיג סעיף ט

ט. יב. התוקע עץ בעץ ק בין שתקע במסמר בין שתקע בעץ עצמו עד שנתאחד הרי זה תולדת בונה.

עין משפט ב. אר"ח סימן שיג סעיף ו
עיין לעיל דף מז. עין משפט אות ג ד

עין משפט ג. אר"ח סימן רפה סעיף ד

ה. ד. נותנים כלי תחת הנר לקבל ניצוצות אפי' בשבת משום שאין

ב"י. ובסמ"ג כתב דדוקא דבר שצריך גבורה ואומנות אסור, מ"א ס"ק י"א. אבל דעת השו"ע והאחרונים כדעת הראב"ד, וכל זה בתלוש אבל במחובר לקרקע אף ברפוי אסור דהוי כבונה וע"כ אסור להחזיר חלון או דלת הבית אפי' רפוי, כה"ח אות ס"ה מא"א אות י"א.

ואם הדבר דרכו להיות רפוי ולא רפוי אסור, ב"י, מ"א ס"ק י"ב. פ. ולא גזרינן שמא יהדק, דכיון שדרכה להיות רפויה לא גזרינן בשבת שמא יהדק יותר מבימות החול שדרכה להיות רפויה.

צ. שאין דרך להדקו כל כך, מ"א ס"ק י"ב. ועיין בכה"ח אות ע"ג בענין כיון משקפת בשבת שהתיר.

ק. ה"ה התוקע עץ בברזל כגון העץ בקרדום חייב, וכן המפרק עץ תקוע חייב משום סותר והוא שמתכוון לתקן, רמב"ם פ"י הלכה י"ג-ט"ו, מ"א ס"ק ט"ז.

בניצוצות ממש^ר, ואין כאן ביטול כלי מהיכנו^ש, אבל לא יתן לתוכו מים אפי' מבעוד יום^ת מפני שמקרב זמן כיבוי ניצוצות^א.

ומ"מ מותר ליתן מים בנר שמדליקים בה בערב שבת כיון שאינו מתכוון לכיבוי^ב אלא להגביה השמן.

הגה: וי"א אפי' מתכוון לכיבוי מותר^ג, מאחר שאין המים בעין אלא תחת השמן הצף עליהם, ולא הוי אלא גרם כיבוי וכן נוהגין.

עין משפט ד.ה. או"ח סימן רנז סעיף ג.

ד. הדברים המוסיפים הבל הם: פסולת של זיתים או של שומשומין והזבל, ומלח, והסיד וחול בין לחים בין יבשים, ותבן וזגין ומוכין^ד ועשבים בזמן ששלשתן לחין.

ואלו הדברים שאין מוסיפים^ה הבל: כסות ופירות וכנפי יונה או שאר נוצות ונעורת של פשתן ונסורת של נגרים.

הגה: וי"א דמותר להטמין בסלעים אף שמוסיף הבל דמילתא דלא שכיחא לא

ר. וכן לקבל הפחם השחור י"א דמותר דהוי כניצוצות שאין בהם ממש, ויש אוסרין לפי שיש ביטול כלי מהיכנו כיון שיש בהם ממש, ב"י בשם הכלבו.

ש. ומותר לטול הכלי אח"כ דקצת אבק שיש בטל אגב הכלי, רש"י, כה"ח אות כ'.

ת. הגם שבשאר מלאכות מותר להתחיל מבעוד יום כמ"ש בריש סי' רנ"ב, מ"מ כאן גוזרים שמא יבא לעשות כן בשבת שיסבור שאין בו איסור כ"כ, מ"א ס"ק ז'.

א. וְאִם שָׁגַרְם כִּיבוּי מוֹתֵר כַּמ"ש בסי' של"ד סעיף כ"ב שאני כאן שאין שום דבר מפסיק בין הניצוצות למים אלא האויר לחוד והמים הם תחת הניצוצות ממש, אבל בסי' של"ד לגבי טלית אין המים תחת האש אלא מן הצד ואין האש נופלת לתוך המים להדיא, כ"כ המ"א בס"ק ח'.

ב. וא"כ לא גזרינן שיעשה כן בשבת, מ"א ס"ק ט'.

ג. דגם בלי המים יכבה הנר, אך אסור לתת נר שעוה לדעת מרן בתוך מים או לתוך חול דכשיגיע לשם יכבה, ובכה"ח אות כ"ד, כ"ה, ועיין בסי' תקי"ד סעיף ג' ושם במש"כ במנחת אשר באות י"ב.

ואם רואה נר כפוף וחושש שמא יפול מותר ליתן כלי מים דבמקום סכנה מותר, ורק אם חושש מפני המפה אסור, כה"ח אות כ"ו ממשב"ז.

ד. כגון צמר גפן וכל דבר רך הוי מוכין ומוסיף הבל, ב"י מרש"י.

ה. שהם מחזיקים את החום, פרישה אות ז'.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

גזרו בזה חכמים .

ו. היינו אבנים שאש יוצא מהן, מתוס' ב"ב י"ט ע"א.
אפר חס, דבר שאין מוסיף הבל הוא, אם לא שיש בו קצת גחלים, רש"ל, כה"ח אות כ"ח.